

Akūta peritonīta biežums, izraisītāji, ārstēšanas iznākums peritoneālās dialīzes pacientiem 2013.–2014. gadā

*Ilze Puide, Anda Stoļarova¹, Viktorija Kuzema²,
Maija Motivāne³, Anna Silda³, Zane Smeltere-Spulle³,
Inese Mihailova⁴, Aivars Pētersons²*

Rīgas Stradiņa universitāte, Doktorantūras nodaļa, Latvija

¹Rīgas Stradiņa universitāte, Ārstniecības fakultāte, Latvija

²Rīgas Stradiņa universitāte, Iekšējīgo slimību katedra, Latvija

³Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Nefroloģijas centrs, Latvija

⁴Rīgas Stradiņa universitāte, Bioloģijas un mikrobioloģijas katedra, Latvija

Ievads. Peritoneālā dialīze (PD) ir viena no nieru aizstājterapijas metodēm. Peritonīts ir nopietnākā PD komplikācija, kas saistīta ar pacientu hospitalizāciju, ilgstošu antibakteriālu ārstēšanu. Peritonīta ārstēšanas iznākums un pacienta ārstēšanas prognoze ir atkarīga no peritonīta izraisītāja. Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Nefroloģijas centrs ārstē 85% Latvijas PD pacientu.

Darba mērķis. Noteikt peritonīta biežumu, peritonīta izraisītājus, novērtēt peritonīta ārstēšanas rezultātu peritoneālās dialīzes pacientiem vienā centrā Latvijā divu gadu laikā.

Materiāls un metodes. Retrospektīvi, izmantojot Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Nefroloģijas centra datu bāzi, ambulatoro kartīšu datus, stacionāra slimības vēstures, PD pacientiem tika analizētas visas klīniski un laboratoriski pierādītas peritonīta epizodes no 2013. gada janvāra līdz 2014. gada decembrim. Peritonīta recidīvi tika analizēti atsevišķi. Tika aprēķināts peritonīta biežums, grampozitīvu, gramnegatīvu mikroorganismu, jauktas mikrofloras izraisīta peritonīta biežums, peritonīta ar negatīvu dializāta uzsējumu biežums. Tika analizēts peritonīta ārstēšanas iznākums.

Rezultāti. No 2013. gada janvāra līdz 2014. gada decembrim PD tika veikta 130 pacientiem (55,4% vīriešu) 1784 pacientu ārstēšanas mēnešus. Pacientu vidējais vecums bija 59,9 gadi. 28 pacientiem (22% visu PD pacientu) tika ārstētas 49 peritonīta epizodes. Peritonīta biežums divu gadu laikā bija 0,33 epizodes pacientu ārstēšanas gadā. Grampozitīvu mikroorganismu izraisīta peritonīta biežums bija 0,13 epizodes pacientu ārstēšanas gadā, gramnegatīvu – 0,09, jauktas mikrofloras – 0,04, peritonīta ar negatīvu dializāta uzsējumu biežums – 0,07 epizodes pacientu ārstēšanas gadā. Sēnītes konstatēja vienā dializāta uzsējumā pacientam ar jauktas mikrofloras izraisītu peritonītu. 34 peritonīta gadījumi tika izārstēti ar intraperitoneālu antibakteriālu terapiju, četros gadījumos bija peritonīta recidīvs, trijos gadījumos PD katetrs tika izņemts un pacientiem uz laiku veica hemodialīzi. Septiņi peritonīta slimnieki nomira – viens no tiem bija ar peritonīta recidīvu. Mirušajiem pacientiem dializāta uzsējumos bija gramnegatīva vai jaukta mikroflora.

Secinājumi. Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Nefroloģijas centra uzraudzībā esošajiem peritoneālās dialīzes pacientiem 2013.–2014. gadā peritonīta biežums bija līdzīgs kā citos peritoneālās dialīzes centros. Peritonīta biežākie izsauceji bija grampozitīvi mikroorganismi. Visos peritonīta gadījumos ar letālu iznākumu dializāta uzsējumā bija gramnegatīvi mikroorganismi vai jaukta mikroflora. Tas liecina, ka šiem pacientiem, iespējams, bija ķirurģisks peritonīts, kura biežums nav atkarīgs no PD apmaiņas tehnikas.